

Opieka i edukacja terapeutyczna w bólu ostrym i przewlekłym

1. METRYCZKA

Rok akademicki	2026/2027
Wydział	Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
Dyscyplina wiodąca	Nauki o zdrowiu
Profil studiów	Praktyczny
Poziom kształcenia	II stopnia
Forma studiów	Niestacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Zakład Nauczania Anestezjologii i Intensywnej Terapii
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	dr hab. n med. Dariusz Kosson
Koordynator przedmiotu	mgr Paulina Jakubowska paulina.jakubowska@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus)	dr hab. n med. Dariusz Kosson dariusz.kosson@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	dr Grzegorz Górnieski dr Aleksandra Tomaszek

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	Rok 1 semestr 2	Liczba punktów ECTS	2.00
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ			

Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim	Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
wykład (W)	14	0,5
seminarium (S)	10	0,5
ćwiczenia (C)		
e-learning (e-L)		
zajęcia praktyczne (ZP)	8	1
praktyka zawodowa (PZ)		
Samodzielna praca studenta		
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	30	

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Przygotowanie studenta do wykonywania profesjonalnych działań zawodowych w zakresie opieki nad pacjentem wentylowanym, chorym z tlenoterapią bierną i czynną w środowisku szpitalnym i domowym.
C2	Zapoznanie studenta ze specyfiką opieki nad pacjentem ze sztuczną drogą oddechową.

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)
--	--

Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:

B.W17	zasady funkcjonowania zespołów interprofesjonalnych w opiece zdrowotnej w oparciu o wybrane obszary świadczeń specjalistycznych, w tym zespołu psychiatrycznej opieki środowiskowej
B.W44	rodzaje bólu (ostry, przewlekły), mechanizm i drogi przewodzenia oraz czynniki wpływające na jego odczuwanie
B.W45	metody i narzędzia oceny i monitorowania odczuwania bólu przez pacjenta
B.W46	zasady i metody farmakologicznego i nefarmakologicznego postępowania przeciwbólowego w różnych sytuacjach klinicznych u dorosłych, w tym osób starszych
B.W47	działanie i skuteczność leków przeciwbólowych z różnych grup (opiodowe i nieopiodowe leki przeciwbólowe, niesteroidowe leki przeciwzapalne – NLPZ, drabina analgetyczna i koanalgetyki) oraz ich działania niepożądane
B.W56	zastosowanie i zasady wykonywania badania ultrasonograficznego (USG) do oceny lokalizacji naczyń obwodowych w czasie ich kaniulacji, lokalizacji cewnika Foleya, zgłębnika żołądka, rurki intubacyjnej oraz przepływu naczyniowego i ukrwienia rany

Umiejętności – Absolwent* potrafi:

B.U9	diagnozować zagrożenia zdrowotne pacjenta z chorobą przewlekłą
B.U10	oceniać adaptację pacjenta do choroby przewlekłej
B.U18	stosować wybrane metody edukacji zdrowotnej
B.U25	wykorzystywać nowoczesne technologie informacyjne do monitorowania stanu pacjentów z chorobami przewlekłymi
B.U58	wykorzystywać standaryzowane narzędzia do oceny natężenia bólu, z uwzględnieniem wieku i stanu klinicznego pacjenta
B.U59	samodzielnie dobierać i stosować metody leczenia farmakologicznego bólu ostrego i przewlekłego oraz metody niefarmakologicznego leczenia bólu w zależności od stanu klinicznego pacjenta
B.U60	monitorować skuteczność leczenia przeciwbólowego oraz modyfikować dawkę leku przeciwbólowego w zakresie zlecenia lekarskiego
B.U61	przewodzić edukację pacjenta, jego rodziny lub opiekuna w procesie terapii bólu ostrego i przewlekłego
B.U79	wykonywać badania USG w celu lokalizacji naczyń obwodowych w czasie ich kaniulacji, lokalizacji cewnika Foleya, zgłębnika żołądka, rurki intubacyjnej oraz przepływu naczyniowego i ukrwienia rany
B.U80	stwierdzać wskazania zdrowotne wynikające ze stanu pacjenta

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	(pole nieobowiązkowe) Efekty w zakresie
--------------------------	--

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

W1	
W2	

Umiejętności – Absolwent potrafi:

U1	
U2	

Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:

K4	rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarstwa i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań
K5	ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne

6. ZAJĘCIA

Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
-------------	-------------------	--------------------

Wykłady	Patomechanizm bólu.	B.W44
	Wpływ bólu na organizm i metody jego pomiaru.- zadania dla zespołu pielęgniarstwa w opiece i edukacji terapeutycznej pacjenta z bólem przewlekłym	B.W44, B.W45
	Zasady leczenia bólu ostrego i przewlekłego. Metody interwencyjne.	B.W46, B.W47
	Leczenie bólu ostrego i przewlekłego u dzieci.	B.W44, B.W45, B.W47
Seminaria	Opieka pielęgniarska nad pacjentem z bólem ostrym - ocena natężenia bólu, monitorowanie skuteczności i bezpieczeństwa leczenia przeciwbólowego na podstawie przypadków klinicznych.	B.W45, B.W47, B.U58, B.U60
	Edukacja terapeutyczna pacjenta z bólem przewlekłym i jego opiekunów - bezpieczne stosowanie leków, nefarmakologiczne metody łagodzenia bólu i przygotowanie do samoopieki.	B.W46, B.W47, B.U18, B.U61
Zajęcia praktyczne CSM	Definicja bólu ostrego i przewlekłego. Objawy kliniczne bólu. Skale oceny bólu. Wytyczne leczenia bólu (PTBB). Charakterystyka leków przeciwbólowych (działanie, wskazania, działania niepożądane). Patient-Controlled Analgesia (PCA). Zasady przygotowania leków przeciwbólowych różnymi drogami. Drogi podania leków przeciwbólowych. Interakcje między roztworami przeciwbólowymi. Analgezja multimodalna. Sedacja paliatywna. Tolerancja i uzależnienie związane ze stosowaniem opioidowych leków przeciwbólowych. . Rola personelu pielęgniarstwa w edukacji pacjenta z bólem przewlekłym.	B.W44 B.W45, B.U58 B.W46, B.W47 B.W46, B.W47, B.U60 B.W46, B.W47 B.W46, B.W47 B.W47 B.U18, B.U61
	Ocena i monitorowanie bólu ostrego i przewlekłego z wykorzystaniem standaryzowanych narzędzi, z uwzględnieniem wieku i stanu klinicznego pacjenta. Postępowanie przeciwbólowe u pacjenta po zabiegu operacyjnym - weryfikacja zleceń lekarskich, monitorowanie skuteczności leczenia i modyfikacja dawki leku w zakresie zlecenia lekarskiego. Rozpoznawanie zagrożeń i postępowanie pielęgniarskie w powikłaniach farmakoterapii bólu - depresji oddechowej po opioidach oraz powikłaniach ze strony przewodu pokarmowego po NLPZ. Edukacja pacjenta w zakresie bezpiecznego stosowania leków przeciwbólowych oraz współpraca zespołu terapeutycznego w zapewnieniu bezpieczeństwa terapii bólu.	B.W44, B.W45, B.U58 B.W46, B.W47, B.U60 B.W47, B.U9, B.U80 B.W17, B.W47, B.U18, B.U61
Samodzielna praca studenta	<u>Opis przypadku:</u> 1. Rak trzustki – terapia bólu. 2. Pacjent po operacji stawu kolanowego – terapia bólu. 3. Neuralgia popółpaścowa – terapia bólu.	

7. LITERATURA

Obowiązkowa

Leczenie bólu, red. Wordliczek J, Dobrogowski J. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2017

Publikacje Polskiego Towarzystwa Badań Bólu: <https://ptbb.pl/zasoby/pobierz-pliki>

Doroszewska KA. Sedacja paliatywna i kontrowersje związane z jej stosowaniem. FP [Internet]. 21 styczeń 2020 [cytowane 15 lutego 2025];(6(56). Dostępne na: https://journals.law.uj.edu.pl/forum_prawnicze/article/view/239

Stachowiak A, Mrówczyńska E. Sedation – hopes and dangers. Medycyna Paliatywna/Palliative Medicine. 2011;3(1):1-10.
<https://www.termedia.pl/Sedacja-w-opiece-paliatywnej-nadzieje-i-zagrozenia,59,16525,1,0.html>

The pivotal role of nurses in pain management: impacts of a revised definition of pain and review of opioid analgesia practice for the future: <https://anmj.org.au/the-pivotal-role-of-nurses-in-pain-management-impacts-of-a-revised-definition-of-pain-and-review-of-opioid-analgesia-practice-for-the-future/>

https://www.akademiamedycyny.pl/wp-content/uploads/2016/05/201203_AiR_011.pdf

https://www.akademiamedycyny.pl/wp-content/uploads/2016/05/201402_AiR_010.pdf

Uzupełniająca

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
	Test wyboru.	Próg zaliczeniowy 60% prawidłowych odpowiedzi
	Obecność na zajęciach. Realizacja powierzonych zadań. Odpowiedź ustna, znajomość omawianych zagadnień	100% 100% wykonanych poprawnie zadań, duże zaangażowanie. Znajomość omawianych zagadnień.

9. INFORMACJE DODATKOWE

Strona internetowa Zakładu: <https://anestezjologiawnoz.wum.edu.pl>

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich